

DOPIS

AKPR, f. KPR, inv. č. 1060/G, č. j. D 6772/31, k. 153. Opis, strojopis, ruský text opsán rukou.

- a – Adresováno: Pan Pavel Gojdič O.S.B.M., biskup Prešov. Psáno na hlavičkovém papíře Prezident Československé republiky.
- b – Zastaralý výraz, správně má být большие.
- c – Správně: павильоны.
- d – Správně: всё-таки.
- e – Správně: помогает.
- f – Překlad:

Pane biskupe,

Váš dopis jsem obdržel. V těchto dnech se budu vracet do Prahy, podívám se do svého fondu a pošlu Vám dostatečný obnos. Pokud jde o budovu, chci se poradit s odborníky. Víte, že jedni doporučují budovu větší, jaká je na mně poslané kartičce, jiní dávají přednost tzv. pavilonům. To samozřejmě není moje věc, ale i tak o tom přemýšlím.

Nechť Vám pomáhá Bůh ve Vašem zodpovědném postavení.

T. G. Masaryk, v. r.

Sdružení slovenských odborových organizací v Žiline T. G. Masarykovi^a
Žilina, 15. listopadu 1931

/210

Žilina, 15. novembra 1931

Výbor Združenia slovenských odborových organizácií (Z.S.O.O.) zasedavši v Žiline dňa 15. novembra 1931, po uvážení nastavšej hospodárskej situácie uzniesol sa jednomyselne upozorniť vládu rep[ubliky] Česko-slovenskej na nasledovné časové požiadavky:

1. Keďže terajšie činovné štát[ných] a verejných zamestnancov ani zďaleka nehradí skutočné výlohy bytného, ktoré zvlášť po mestách býva ešte vždy nepomerne vysoké – takže zamestnanectvo na byty značne dopláca – a keďže platy týchže zamestnancov neboli ani posiaľ valorizované na predválečnú hodnotu, Z[druženie] s[slovenských] o[dborových] o[rganizácií] v záujme zaistenia pokojnej práce v štátnej správe i administrácii a školstve rozhodne žiada, aby platy štát[ných] a verejných zamestnancov ako i učiteľov neboli znižované. Terajšia hospodárska kríza nedá sa zažehnať znižovaním platov, lebo zmenšovaním kúpyschopnosti zamestnanectva nastavšia kríza namiesto jej odstránenia alebo zmiernenia by sa len zväčšovala. Taktiež žiada, aby zamestnanectvu (učiteľstvu) t. r. vianočný prídavok nebol odňatý, keďže rodiny zamestnanectva s ním už počítali a na účet jeho zásobovali sa pred zimou šatstvom, kurivom a potravinami.
2. Vzhľadom na veľkú nezamestnanosť Z[druženie] s[slovenských] o[dborových] o[rganizácií] žiada:
  - a) neobmedzovať prácu v tých podnikoch, ktoré posiaľ pracujú zvlášť v štátnych;
  - b) na Slovensku nech sú zamestnávaní len Slováci a nakoľko by vláda nové sily nemienila prijímať, nech sa toto jej opatrenie nevzťahuje na Slovákov;

- c) okresom, obciam, v ktorých je nezamestnanosť väčšia, nech sa poskytnú väčšie čiastky podpory na zariadenie organizovanej stravovacej akcie;
- d) urýchlene uzákoníť návrh zákona o sprostredkovaní práce.
3. V hospodárskych otázkach Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] pripojuje sa k požiadavkám Nárusu¹ (Národohospodárskeho ústavu Slovenska).
  4. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] čo najostrejšie stavia sa proti tomu, aby z politických príčin boli opoziční ľudia prekladaní a prehánaní. Dochodia sťažnosti o poľutovaniahodných príznakoch spolitizovania niektorých ministerstiev, zvlášť ministerstva vnútra a školstva, v ktorých zavláda najmä pri obsadzovaní miest znepokojujúca straníckosť. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] čo najrozhodnejšie protestuje proti spolitizovaniu úradov, a dôrazne žiada, aby sa vo všetkých úradoch postupovalo nestranné, spravodlivo. Úrady treba odpolitizovať.
  5. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] ďalej žiada primerané zastúpenie slovenského živu v jednotlivých ministerstvách, lebo je nemožné, aby v 14. roku trvania republiky Česko-slovenskej slovenský živel bol zastúpený v pražských centrálnych úradoch a ministerstvách nejakými 20–30 podriadenými úradníkmi.
  6. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] znovu ustaluje, že jazykové nariadenie vlády nie je ešte ani podnes vo všetkých úradoch a do všetkých dôsledkov na Slovensku prevádzané, preto dôrazne žiada, aby sa jazyk slovenský vo všetkých úradoch, školách i pri vojsku na Slovensku tak pri ústnom ako i pri písomnom úradovaní dôsledne a v správnej literárnej slovenčine užíval a na Slovensku i velenie vojenské nech je pri všetkých vojenských útvaroch slovenské.
  7. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] opätovne žiada vládu, aby vybuodovala krajskú školskú radu na Slovensku, zostavenú zo Slovákov, s plnou kompetenciou rozhodovať aj na stredných školách a učiteľských ústavoch, žiada napomáhať stavaniu školských budov na Slovensku, keďže týchto pre zavedenie 8 ročnej školskej dochádzky je veľký nedostatok, žiada rovnakou mierou prispievať štátnymi subvenciami aj na stavanie a rozširovanie verejných cirkevných škôl na Slovensku, ako žiada, aby boli na Slovensku stavané obvodové meštianske školy. Inšpektorské miesta na Slovensku nech sú vyhradené len Slovákom.
  8. Z[družení] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] konečne žiada, aby prezenčná vojenská služba bola všetkému zamestnanectvu (učiteľstvu) do služby i výslužby započítaná.

Žiadajúc splnenie tlmočených požiadaviek, značíme sa za

Združenie slovenských odborových organizácií v Žiline. (Z. S. O. O.)^b

s výrazom hĺbokej úcty

Juraj Šlota^c
tajomník Z[družení] s[lovenských]
o[dborových] o[rganizácií]

senátor Anton Hancko^c
predseda Z[družení] s[lovenských]
o[dborových] o[rganizácií]

REZOLUCE

AKPR, f. KPR, inv. č. 1060/A, č. j. D 8305/31, k. 152. Originál, strojpis.

- a – Adresováno: Pán Dr. Tomáš G. Masaryk, prezident rep. Česko-slovenskej, Praha.
- b – Razítko organizace.
- c – Vlastnoruční podpis.
- 1 – NÁRUS – Národohospodársky ústav Slovenska, odborná spoločnosť založená v roce 1931 tzv. regionalisty kolem časopisu Politika. Jeho cílem bylo hospodářské zvelebení Slovenska. Předsedou NÁRUSu se stal Kornel Stodola, angažovali se zde mladí národohospodáři Peter Zaťko a Imrich Karvaš. Viz *Národohospodár Peter Zaťko spomína*. Liptovský Mikuláš 1993, s. 30–33.

M. Pantůček T. G. Masarykovi
Trnava, 21. prosince 1931

/211

V Trnavě 21. prosince 1931.

Vážený pane prezidente!

Chystám do tisku výbor z československých řečníků s vysvětlivkami a metodickými poznámkami pro nejvyšší třídy středních škol. Do výboru jsem zařadil též Vaši řeč O boji hospodářském a sociálním pronesenou r. 1900 na Kladně.¹ Vaši řeč jsem vybral jako příklad veřejné řeči politické. Ve výboru budou zastoupeni: Tyrš, Rieger, Beneš, Jirásek, Dérer a Štefánek. Knížka vyjde mým nákladem v Trnavě.² Prosím o laskavé dovození přetisku Vaší řeči.

S projevem úcty a oddanosti

Mil[oslav] Pantůček, profesor reál[ného] gymnázia,
Trnava, Paulinská 27.

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor II-84. Opis, strojpis.

- 1 – Viz MASARYK, T. G. *Osm hodin práce. O boji hospodářském a sociálním*. Praha 1905.
- 2 – PANTŮČEK, Miloslav. *Českoslovenští řečníci. Texty s poznámkami a metodickým výkladem. Pro nejvyšší třídy středních škol a pro soukromou potřebu*. Trnava 1932.